

JOAN BELLMUNT I POBLET
(1915-1990) I LA SECCIÓ
ARQUEOLÒGICA DEL
CENTRE D'ESTUDIS DE LA
BIBLIOTECA-MUSEU BALAGUER:
UN MODEL LOCAL D'ARQUEOLOGIA

ARTUR CEBRIÀ I ESCUER
MAGÍ MIRET I MESTRE

Es fa balanç de l'activitat arqueològica desenvolupada per la Secció Arqueològica del Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer de Vilanova i la Geltrú durant els anys cinquanta i seixanta d'aquest segle. Sota la direcció del seu president, Joan Bellmunt i Poblet, la Secció va esdevenir un dels grups arqueològics més actius del nostre país, integrat dins la xarxa de la «Comisaría» estatal d'excavacions arqueològiques.

JOAN BELLMUNT I POBLET (1915-1990) I LA SECCIÓ ARQUEOLÒGICA DEL CENTRE D'ESTUDIS DE LA BIBLIOTECA-MUSEU BALAGUER: UN MODEL LOCAL D'ARQUEOLOGIA

Aquestes V Jornades d'Estudis Penedesencs que se celebren a Vilanova i la Geltrú ens semblen una ocasió propícia per posar en relleu la tasca realitzada per un grup d'estudiosos vilanovins que, durant els anys 50 i 60, van incrementar de forma notable els coneixements sobre el poblament ibèric antic a les terres litorals penedesenques. La tasca d'aquest grup, format a redós del Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer de Vilanova i la Geltrú, fou molt meritòria, sobretot si es té en compte el caràcter autoformatiu dels seus membres i la migradesa dels recursos de què disposaven.

Al llarg de la dècada dels quaranta i durant els primers anys de la dècada següent, l'investigador vilanoví Albert Ferrer i Soier (1922-1954) desenvolupà una notable tasca d'investigació arqueològica centrada a l'àrea penedesenca, arribant a ser nomenat «comisario local» de la Comisaría Provincial de Excavaciones Arqueológicas. Va ser també un dels membres fundadors, l'any 1951, del Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer, ocupant la presidència de la Secció Arqueològica fins al final de la seva vida. Alguns dels principals jaciments arqueològics objecte d'estudi durant aquells anys van ser les vil·les romanes d'Adarró (Vilanova i la Geltrú) i del Vinyet (Sitges), el conjunt monumental d'Olièdoia, la cova del Batlleu (Pontons) i la necròpoli neolítica de la

Masia Nova (Vilanova i la Geltrú). Una prova del ressò i reconeixement que van assolir aquests estudis és que la V Reunió de l'esmentada Comisaria Provincial de Barcelona va celebrar-se a Vilanova i la Geltrú, el 2 de maig de 1952.⁽¹⁾

La prematura mort d'Albert Ferrer, quan tan sols tenia 32 anys d'edat, va estroncar una brillant trajectòria.⁽²⁾ Afortunadament, la tasca que ell havia iniciat va poder ser continuada pels seus col·laboradors. Fou precisament un d'ells, Joan Bellmunt i Poblet, qui el succeí com a president de la Secció Arqueològica del Centre d'Estudis vilanoví i també com a «comisario local». No fou fins al 1978 que Joan Bellmunt es va veure obligat a abandonar la presidència de la Secció per motius de salut, essent objecte d'un acte d'homenatge i de reconeixement de la seva tasca per part del Centre d'Estudis.⁽³⁾

LA COMISARÍA PROVINCIAL DE EXCAVACIONES ARQUEOLÓGICAS

La Comisaría General de Excavaciones Arqueológicas fou fundada el 1939, essent nomenat Julio Martínez Santa-Olalla «comisario general». L'òrgan de difusió de les seves activitats fou la revista *Informes y Memorias*. La seva organització seguia l'estructura de l'Estat espanyol a la post-guerra: les províncies.⁽⁴⁾ Al front de cada província hi havia personatges de caire acadèmic variat, des de polítics franquistes amb afecció a l'arqueologia (com el baró d'Esponellà a Barcelona), fins a catedràtics universitaris (com Lluís Pericot a Girona). D'ells depenien els «comisarios locales», quasi tots estudiosos aficionats sense titulació, però amb molta pràctica de terreny. A més dels vilanovins Albert Ferrer i Joan Bellmunt, al Penedès foren també comisarios locals el vilafranquí Pere Giró i Romeu i el bisbalenc Joan Solé i Caralt.⁽⁵⁾ Aquests comisarios comptaven amb una sèrie de col·laboradors locals, com ho fou el mateix Joan Bellmunt fins a la mort d'Albert Ferrer.

Un altre càrrec de la Comisaría era el de director d'excavacions, que exercí J. de C. Serra Ràfols. En resum, a Catalunya la Comisaría General de Excavaciones Arqueológicas estava integrada per una barreja d'aficionats, col·laboradors, personatges franquistes i adherits al règim, i noves generacions d'investigadors sense accés a la universitat, en aquells moments inaccessible. Era, per tant, una estructura piramidal,

Reunió a Moià el 17-9-54. Joan Bellmunt és el segon des de l'esquerra.

Excavació de la Cova XXV a Castellet i la Gornal el 1955.

compartimentada en províncies, que s'anà organitzant progressivament als anys 40 i arribà al seu zenit a la segona meitat dels anys 50, amb una sèrie de reunions anuals.

La Comisaría Provincial de Barcelona va celebrar, amb una periodicitat pràcticament anual, una sèrie de reunions a les que assistiren els diferents «comisarios locales» i alguns dels seus col·laboradors, sota la presidència del «comisario provincial», càrrec aquest ocupat des d'un principi per Epifani de Fortuny, baró d'Esponellà. Les localitats on van tenir lloc aquestes reunions provincials foren Barcelona (1947), Sabadell (1948), Mataró (1949), Granollers (1950), Vilanova i la Geltrú (1952), Vilafranca del Penedès (1953), Moià (1954) i Badalona (1955). A Vic va ser convocada l'any següent una nova reunió provincial, però va ser suspesa per l'autoritat governativa en haver estat cessat Epifani de Fortuny en el seu càrrec.

Joan Bellmunt va participar com a «comisario» a la reunió celebrada el 23 d'octubre de 1955 a Badalona, on va presentar una comunicació centrada en uns treballs de salvament realitzats a Adarró i en les excavacions de les coves d'en Cabra i XXV a Castellet i la Gornal.

A partir de 1958 es van organitzar unes *Reuniones anuales de delegados de excavaciones arqueológicas de la zona de Cataluña y Baleares*, les seues de les quals van ser Banyoles (1958), Arenys de Mar i Mataró (1959), Caldes de Malavella (1960) i Vilafranca del Penedès (1961).

Pel que respecta al final d'aquesta organització, no està clar, ja que sabem que fins als anys 1976-1978 encara hi havia qui enviava informes anuals de les seves activitats. Hi ha versions que fan referència a certs problemes polítics (si més no, aquests van tenir a veure amb la suspensió de la reunió organitzada a Vic l'any 1956 per la Comisaría Provincial de Barcelona), per la component contradictòriament catalanista de molts dels «comisarios locales» i els seus col·laboradors. El cert és que al llarg dels anys 60 l'organització va anar entrant en una progressiva decadència, mentre que va anar augmentant el pes de l'arqueologia universitària i el paper tutelar del Museu Arqueològic de Barcelona, sota la direcció d'Eduard Ripoll. A les comarques gironines l'alternativa va ser el Centre d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació de Girona.

INCIDÈNCIA DE L'OBRA DE JOAN BELLMUNT I LA SECCIÓ ARQUEOLÒGICA DEL CENTRE D'ESTUDIS DE LA BIBLIOTECA-MUSEU BALAGUER

Prospeccions i excavacions arqueològiques

Sota la direcció de Joan Bellmunt, una sèrie d'entusiastes col·laboradors van participar en diverses investigacions arqueològiques a les contrades veïnes a Vilanova i la Geltrú. El nucli d'aquest grup estava format per Ramon Bellmunt —el seu germà i més estret col·laborador—,⁽⁶⁾ Jaume Carbonell i Olivar, Francesc Sorni, Joan Ferrer i Garriga, J. Vives i els senyors Sabrià, Rovirosa, Aranda i Salvador Llorach, entre altres. Paral·lelament, Joan Virella i Bloda i Antoni Ferrer i Martí —de l'Agrupació Excursionista Talaia— i el sitgetà Josep Serra i Ciré van destacar també per les seves activitats arqueològiques durant el mateix període.

La Secció Arqueològica va col·laborar en les excavacions realitzades a Adarró durant els anys 1955 i 1956 sota les directrius d'Antoni Arribas, aleshores director del Museu Balaguer. Quan Arribas va abandonar el seu càrrec, la Secció va continuar les investigacions en aquest jaciment, i n'inicià de noves en tota una sèrie d'altres que van anar descobrint-se en els anys immediatament posteriors.

Generalment el grup vilanoví treballava autònomament respecte als estudiosos de l'Alt i el Baix Penedès, però en algunes ocasions s'actuà coordinadament. Joan Bellmunt va donar a conèixer alguns jaciments de Subirats i de Sant Vicenç de Calders conjuntament amb Pere Giró, i col·laborà també amb ell en la documentació de les pintures rupestres de Segarrulls, Olèrdola.

A continuació oferim una llista —que no pretén ser exhaustiva— d'alguns dels jaciments arqueològics que van ser objecte de l'atenció de Joan Bellmunt i els seus col·laboradors. Els números entre parèntesi fan referència a l'apartat final bibliogràfic.

TARRAGONÈS

La Pobla de Montornès:	Bigorro (20)
Salomó:	Cova Fonda

BAIX CAMP

Picamoixons:	Balma de la Plana
--------------	-------------------

BAIX PENEDEÈS

Albinyana:	Tomoví de les Pesses (23)
Sant Vicenç de Calders:	Columbari del Telègraf (26)
	Els Garrofers (26)
Calafell:	Cova de Mas Romeu (1)
	La Cobertera (8)
	Balma de la Griera
Cunit:	Avenc de Sant Antoni (16)

ALT PENEDEÈS

Avinyonet:	Avenc dels Pelagons (6)
Olèrdola:	Cova del Pi (Viladellops) (1) (11)
Subirats:	Torrota d'en Pasteres (21)
	Torrota de Can Pinya (21)
	Vinya de Dalt (21)
Castellet i la Gornal:	Cova d'en Cabra (1) (2) (3) (9)
	Cova XXV (1) (2) (3) (9)
	Columbari del mas Pigot (24)
	Serreta de la Casota (24)
	Castell Nou de la Gornal (27)
	Coval dels Toixons
	Cova Xuriguera
	Cova de Rocacrespa

EL GARRAF

Cubelles:	Cova del Trader (1) (5) (10)
	Mota de Sant Pere (17)
	Castell de Cubelles (17)
	Necròpoli de la Solana (31)
Vilanova i la Geltrú:	La Collada (15)
	Adarró (1) (2) (4) (5) (32)
	Tomba neolítica de Solicrup (22)
	Cova de la Carretera o de Rocacrespa
Sant Pere de Ribes:	Forats de Sant Bori (4) (5) (13)
	Cova Negra (4) (18)
	Can Masalleres (13)
	Can Baró (25)
	Montgròs (29)
	El Vilar (28)
	Bòbila Roca
	Cova-avenc de Mossèn Alba

Sitges:	Cova del Duc (14) Cova de Sant Llorenç (7) Masia de les Coves (19) Les Coves de Sitges (5) (14)
Olivella:	Puig de la Mola (12) Cova-avenc d'en Monàs
BAIX LLOBREGAT	
Begues:	Cova de Can Sadurní

El catàleg arqueològic del Penedès

L'activitat arqueològica desenvolupada als anys cinquanta i seixanta per la Secció Arqueològica del Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer va quedar reflectida en el «Catálogo arqueológico del Panadés». La creació d'aquest catàleg va ser conseqüència de l'acord pres durant la «I Asamblea Intercomarcal de Investigadores del Penedès

Cova XXV. D'esquerra a dreta: Aranda, F. Sorni, Visa i Sra. i R. Bellmunt.

y Conca d'Òdena», celebrada a Martorell l'any 1950, pels «comisarios locales» de Vilafranca del Penedès (Pere Giró i Romeu), Vilanova i la Geltrú (Albert Ferrer i Soler), la Bisbal del Penedès (Joan Solé i Caralt), Martorell (Isidre Clopas i Batlle) i Igualada (Antoni Borràs i Quadres), juntament amb l'Associació Arqueològica de Santa Coloma de Queralt. Segons aquest acord, tots ells s'intercanviarien entre si les dades arqueològiques de què disposessin corresponents al territori comprès entre el Llobregat i el Gaià i la serralada Pre-litoral i la costa.⁽⁷⁾ Finalment, però, aquest acord de col·laboració no va arribar a reeixir, i aleshores Albert Ferrer i Pere Giró van crear pel seu compte un catàleg penedesenc, basat en un model de fitxa comú.

En les fitxes s'indicava la localització i principals característiques dels jaciments arqueològics coneguts. A mesura que s'anaven descobrint nous jaciments, s'omplien les fitxes corresponents i aquestes eren trameses pel seu autor a l'altra entitat col·laboradora, el Centre d'Estudis de la Biblioteca-Museu Balaguer o el Museu del Vi, segons el cas. Albert Ferrer va elaborar les primeres fitxes, tasca que va ser perseverantment continuada per Joan Bellmunt. En ells van recollir-hi mencions bibliogràfiques, els resultats dels treballs desenvolupats pels membres de la Secció Arqueològica vilanovina i també informacions proporcionades per altres persones, coneixedores de la seva afecció a l'arqueologia.

La utilitat d'aquest catàleg ha estat gran. La recopilació sistemàtica i homogènia de tota la informació arqueològica aleshores coneguda va evitar la seva dispersió i ha facilitat en gran mesura la seva utilització posterior. Fou una iniciativa especialment remarcable, duta a terme amb pocs mitjans però amb grans dosis d'entusiasme i dedicació.

Si bé a la *Carta arqueológica de España. Barcelona* de l'any 1945 sols s'esmentaven una dotzena de jaciments a la comarca del Garraf,⁽⁸⁾ un quart de segle més tard, a l'*Inventario arqueológico del Penedès* n'hi havia registrats gairebé una quarantena. Aquest increment palesa la intensitat de les activitats desenvolupades per Joan Bellmunt i els seus col·laboradors al llarg d'aquest període.

Publicacions

A nivell de divulgació científica, els resultats de les primeres excavacions de la Secció Arqueològica vilanovina es van donar a

*Cova negra de Sant Pere de Ribes, l'any 1956. D'esquerra a dreta:
Aranda, (?), R. Bellmunt i J. Bellmunt.*

conèixer sobretot en el *Butlletí de la Biblioteca-Museu Balaguer*, publicació d'un elevat nivell científic. Per desgràcia, d'aquestes publicacions sols se'n van editar cinc volums, entre els anys 1953 i 1958. Posteriorment, fou a través del «Noticiario Arqueológico de Cataluña y Baleares» de la revista *Ampurias*, editada per la Diputació de Barcelona, com Joan Bellmunt va poder donar a conèixer les troballes i descobriments que s'anaven realitzant, tot i que de forma molt concisa. Malauradament, els resultats d'algunes excavacions dirigides per ell han restat inèdits, com és el cas de les realitzades, per exemple, a la cova-avenc d'en Monàs (Olivella), la cabana de finals de l'edat del bronze de la Bòbila Roca o la cova de Mossèn Alba (Sant Pere de Ribes). El seu treball sobre la necròpoli tardo-romana de la Solana (Cubelles), per problemes d'edició aliens a la seva persona, no va ser publicat fins una vintena d'anys després d'haver-lo escrit, i el corresponent a la necròpoli d'Adarró va trigar quinze anys.

Malgrat que bona part dels seus treball s'havien publicat de forma molt parcial o restaven encara inèdits, Joan Bellmunt va mantenir sempre una actitud oberta envers altres estudiosos que s'adreçaven a ell per demanar-li informació. Nosaltres mateixos ens vam poder beneficiar de la seva generositat en diverses ocasions.

Les sales d'arqueologia del Museu de la Geltrú

Una de les tasques més ambiciosos i reeixides que van escometre Joan Bellmunt i els seus col·laboradors va ser el muntatge de les sales arqueològiques del Museu de la Geltrú. En dues sales del castell s'exposaven les restes arqueològiques dels principals jaciments arqueològics de la comarca del Garraf i zones veïnes. La primera sala estava dedicada a la prehistòria, mentre que en la següent es mostraven restes ibèriques i romanes procedents d'Adarró i altres indrets. Aquest projecte museogràfic era molt digne, sobretot tenint en compte l'escassetat dels recursos que hi havia disponibles aleshores. Malauradament, fa uns quants anys, amb el pretext d'unes suposades remodelacions, aquesta mostra va ser totalment desmuntada. Aquest menyspreu envers la tasca que durant tants anys havien dut a terme, de forma absolutament desinteressada, Joan Bellmunt i la Secció Arqueològica vilanovina no ha estat encara reparat.⁽⁹⁾ Esperem que ben aviat es posi remei a aquesta

Cova del Duc a Sitges, l'any 1961. D'esquerra a dreta: Sabrià, (?), Josep Serra, J. Ferrer i Ramon Bellmunt.

situació tan lamentable, que deixa la ciutat i la seva comarca sense cap mena de presentació museística de les seves arrels històriques més reculades en el temps.

CLOENDA

Pels seus resultats i per la seva organització, la Secció Arqueològica vilanovina, sota la direcció d'Albert Ferrer i Joan Bellmunt, va convertir-se en un dels grups arqueològics més actius i notables de Catalunya. En tota visió general arqueològica del nostre país es fa sentir el seu pes. La situació actual de la investigació arqueològica a les nostres terres ha canviat, ja que prevalen més les activitats individuals dels investigadors, que sovint treballen de forma desconnectada. Davant d'aquesta situació, caldria recuperar els valors positius que tenia el model anterior, tot i el marc general polític negatiu per a la cultura catalana en el qual es va haver de desenvolupar.

NOTES

- (1) José de C. Serra Ràfols, «V reunió de la Comisaría Provincial de Excavaciones Arqueológicas», *Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer*, cinquena època, vol. I, Villanueva y Geltrú, 1953, p. 40-41.
- (2) Vegi's la ressenya biogràfica i bibliogràfica dedicada a la memòria d'Albert Ferrer que fou publicada per Eduard Ripoll a la revista *Ampurias*, vol. XVII-XVIII, 1955-1956, Diputació Provincial de Barcelona, p. 318.
- (3) Vegi's la Memòria Anual (1979) de la Secció d'Arqueologia al *Butlletí de la Biblioteca-Museu Balaguer*, sisena època, Vilanova i la Geltrú, 1980, p. 200-203.
- (4) «(...) la estructura... de su Comisaría General de Excavaciones... ha respondido al carácter nacional y científico que debe tener: robustecer la provincia y convocar a la obra arqueológica todos los que estén dispuestos a servir a los fines arqueológicos del Estado, en el puesto de mando o de trabajo que les corresponda.» Introducció de J. Martínez Santa-Olalla a «La labor de la Comisaría Provincial de Excavaciones Arqueológicas de Gerona durante los años 1942 a 1948», *Informes y Memorias*, núm. 27, p. 8.
- (5) A la província de Barcelona va haver-hi «comisarios locales» o col·laboradors a les poblacions d'Arenys de Mar (J.M. Pons Gurri), Badalona (J.M. Cuyàs), Barcelona (J. de C. Serra Ràfols), Begues, Caldes de Montbui, Capellades, Castellcir, Castelltorsol, Granollers (Josep Estrada), Igualada (Antoni Borràs), Llinars del Vallès, Manresa, Martorell (Isidre Clopas), el Masnou, Mataró (Maria Ribas), Moià (Sebastià Oller), Molins de Rei, Roda, Sant Genís de Vilassar, Sabadell (Vicenç Renom), Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Sant Feliu de Codines, Sant Joan de Vilassar, Santa Maria de l'Estany, Terrassa, Tiana, Torelló, Vic, Vilafranca del Penedès (Pere Giró) i Vilanova i la Geltrú (Albert Ferrer i Joan Bellmunt). Al Baix Penedès, l'únic comissari que hi havia era Josep Solé i Caralt, de la Bisbal del Penedès.
- (6) Agraïm a Ramon Bellmunt i Poblet les informacions que ens ha facilitat, així com la il·lustració gràfica, procedent del seu arxiu familiar.
- (7) Josep Gràcia i Giralt fa referència a la creació d'aquest catàleg en el seu treball «La bibliografia completa de l'arqueòleg Pere Giró i Romeu», a *Miscel·lània Penedesenca* 1985, VIII, p. 99-112 (p. 100).
- (8) Martín Almagro Basch, José de C. Serra Ràfols y José Colominas Roca, *Carta arqueológica de España. Barcelona*, CSIC, Madrid, 1945. Segons aquesta obra, la distribució dels dotze jaciments coneguts en aquell temps en els termes municipals que aleshores formaven part de la comarca dels Garraf era la següent: Canyelles (1), Castellet (3), Olesa de Bonesvalls (2), Sant Pere de Ribes (2), Sitges (1) i Vilanova i la Geltrú (3).
- (9) Vegi's al respecte Francesc-Xavier Puig i Rovira, «Els nostres socis: Joan Bellmunt i Poblet (1915-1990)», *Gran Penedès*, butlletí de l'Institut d'Estudis Penedesencs, núm. 22, desembre 1990, p. 20.

RECULL BIBLIOGRÀFIC DE L'OBRA DE JOAN BELLMUNT I POBLET

- (1) BELLMUNT, Juan: «Crónica de la Sección Arqueológica», *Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer*, cinquena època, vol. III, Villanueva y Geltrú, 1955, p. 57-61 (Adarró, coves d'en Cabra i XXV, cova del Trader, cova del Pi).
- (2) BELLMUNT Y POBLET, Juan: Comunicació a la VIII Reunión de la Comisaría Provincial de Excavaciones Arqueológicas de Barcelona celebrada en Badalona el 23 de octubre de 1955, *Informes y Memorias*, núm. 32, Ministerio de Educación Nacional, Madrid, 1956, p. 175-179 i làmines 46-48 (cova Cabra i cova XXV).
- (3) BELLMUNT POBLET, Juan: «Excavaciones en la cueva 'd'en Cabra' y cueva 'XXV', de Castellet (Barcelona)», *Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer*, cinquena època, vol. IV, Villanueva y Geltrú, 1956, p. 77-86.
- (4) BELLMUNT, Juan: «Crónica de la Sección Arqueológica», *Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer*, cinquena època, vol. IV, Villanueva y Geltrú, 1956, p. 102-105 (Adarró, cova Negra i Forats de Sant Bori).
- (5) BELLMUNT, Juan: «Crónica de la Sección Arqueológica», *Boletín de la Biblioteca-Museo Balaguer*, cinquena època, vol. V, Villanueva y Geltrú, 1957-1958, p. 132-134 (Adarró, cova del Trade, Forats de Sant Bori i les Coves de Sitges).
- (6) BELLMUNT, Juan: «Olivella», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - I, Ampurias*, vol. XXII-XXIII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1960-1961, p. 341-342 (els Pelagons).
- (7) B., J.: «Sitges», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares, Ampurias*, vol. XXII-XXIII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1960-1961, p. 346-348 (cova de Sant Llorenç).
- (8) BELLMUNT, Juan: «Calafell», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares, Ampurias*, vol. XXII-XXIII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1960-1961, p. 361-362 (la Cobertera).
- (9) BELLMUNT, J(uan): «Castellet», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 292-293 (coves d'en Cabra i XXV).
- (10) B., J.: «Cubelles», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 293 (cova del Trade).
- (11) B., J.: «Olèrdola», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 300-301 (cova del Pi).
- (12) B., J.: «Olivella», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 301 (puig de la Mola).

- (13) B., J.: «Sant Pere de Ribes», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 303-304 (can Masalleres i Forats de Sant Bori).
- (14) B., J.: «Sitges», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 305 (les Coves de Sitges i Cova del Duc).
- (15) B., J.: «Vilanova i la Geltrú», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 310-311 (la Collada).
- (16) B., J.: «Cunit», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - II, Ampurias*, vol. XXIV, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1962, p. 337 (avenc de Sant Antoni).
- (17) BELLMUNT, Juan: «Cubellas», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - III, Ampurias*, vol. XXVI-XXVII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1964-1965, p. 266-268 (castell de Cubelles i Mota de Sant Pere).
- (18) BELLMUNT, Juan: «Sant Pere de Ribes», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - III, Ampurias*, vol. XXVI-XXVII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1964-1965, p. 274-275 (cova Negra).
- (19) BELLMUNT, Juan: «Sitges», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - III, Ampurias*, vol. XXVI-XXVII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1964-1965, p. 276-277 (masia de les Coves i les Coves de Sitges).
- (20) BELLMUNT, Juan: «La Pobla de Montornés», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - III, Ampurias*, vol. XXVI-XXVII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1964-1965, p. 325 (muntanya Bigorro).
- (21) BELLMUNT, Juan; GIRÓ, Pedro: «Dos columbarios en la cuenca del río Anoia», *Ampurias*, vol. XXVIII, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1966, p. 255-261 (columbaris de les torrotes d'en Pasteres i de Can Pinya, i Vinya de Dalt).
- (22) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sensacional hallazgo arqueológico. Una sepultura neolítica conteniendo restos humanos y objetos de más de 4.500 años atrás», *Villanueva y Geltrú*, segona època, núm. 1063, Villanueva y Geltrú, 15 d'abril de 1967, p. 3 (Solicrup).
- (23) BELLMUNT POBLET, Juan: «Albifana», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - IV, Ampurias*, vol. XXX, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1968, p. 320 (Tomoví de les Pesses).
- (24) BELLMUNT POBLET, Juan: «Castellet i Gornal», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - IV, Ampurias*, vol. XXX, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1968, p. 320-321 (columbari de Mas Pigot i Serreta de la Casota).
- (25) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sant Pere de Ribes», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - IV, Ampurias*, vol. XXX, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1968, p. 326 (can Baró).

- (26) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sant Vicenç de Calders», a *Notas de Arqueología de Cataluña y Baleares - IV, Ampurias*, vol. XXX, Diputación de Barcelona, Barcelona, 1968, p. 326-328 (columbari del Telègraf i els Garrofers).
- (27) BELLMUNT POBLET, Juan: «Castellet i la Gornal», a *Notes d'Arqueologia de Catalunya, Informació Arqueològica*, núms. 33-34, Barcelona, maig-desembre de 1980 (castell Nou de la Gornal).
- (28) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sant Pere de Ribes», a *Notes d'Arqueologia de Catalunya, Informació Arqueològica*, núms. 33-34, Barcelona, maig-desembre de 1980, p. 67 (el Vilar).
- (29) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sant Pere de Ribes», a *Notes d'Arqueologia de Catalunya, Informació Arqueològica*, núms. 33-34, Barcelona, maig-desembre de 1980, p. 67 (Montgròs).
- (30) BELLMUNT POBLET, Juan: «Sitges», a *Notes d'Arqueologia de Catalunya, Informació Arqueològica*, núms. 33-34, Barcelona, maig-desembre de 1980, p. 67 (Coll Blanc).
- (31) BELLMUNT I POBLET, Joan: «Excavaciones en la necrópolis de la Solana. Cubelles (el Garraf)», *Informació Arqueològica*, núm. 38, Barcelona, gener-juny de 1982, p. 40-44.
- (32) BELLMUNT, J.: «Dades inèdites del lloc d'Adarró: ubicació de la necròpoli de la 'villae' romana», *Butlletí de la Biblioteca-Museu Balaguer*, sisena època, Vilanova i la Geltrú, 1983-1985, p. 9-18.